

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця (Україна)
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України (Україна)
Інститут проф. Жана-Урбана Сандаля (Королівство Норвегія)
Університет ім. Фрідріха-Александра Ерланген-Нюрнберг
(Федеративна Республіка Німеччина)
Варшавський технологічний університет «Варшавська політехніка» (Республіка Польща)
Вища школа економіки в Бидгощі (Республіка Польща)
Балтійська міжнародна академія (Латвійська Республіка)
Університет Миколаса Ромеріса (Литовська Республіка)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського» (Україна)

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

24 листопада 2023 року
м. Харків, Україна

ББК 65.050

К 64

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 12 від 08.11.2023 р.), вченої ради Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 11 від 17.11.2023 р.)

Рецензенти: **Кизим Микола Олександрович** – доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, головний науковий співробітник Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (Харків, Україна);
Криворучко Оксана Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (Харків, Україна);
Назарова Галина Валентинівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної економіки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики : матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 24 листопада 2023 р. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2023. 56 с. (+ додаток). Укр. мова, англ. мова

ISBN 978-617-7801-45-9

Наведено результати наукових досліджень учасників Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики», присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману. Розглянуто проблеми та перспективи розбудови економіки України, зокрема питання: сучасного стану зацікавленості інноваційними термінами вченого Овсія Лібермана: план, прибуток, премія; особливостей управління інноваціями домашніми господарствами; ролі інновацій та конкурентних переваг у цифровій платіжній системі в економіці; інноваційної трансформації промисловості України та проблем її кадрового забезпечення; перспективних напрямів розвитку циркулярної економіки в Україні; відродження сільськогосподарського виробництва.

Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції.

Представлений матеріал може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, практичній діяльності підприємств і організацій для підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, наукових, освітніх і громадських організацій.

ББК 65.050

ISBN 978-617-7801-45-9

© Колектив авторів, 2023

© ФОП Лібуркіна Л. М., 2023

ЗМІСТ

Організаційний комітет	23
Програма конференції.....	25
Круглий стіл «Розбудова економіки України: проблеми та перспективи»	26
Доповіді учасників круглого столу	29
<i>Внукова Н. М.</i> Сучасний стан зацікавленості інноваційними термінами вченого Овсія Лібермана: план, прибуток, премія.....	29
<i>Jan-Urban Sandal.</i> Household management and innovation.....	33
<i>Amit Kumar Goel, Yasir Arafat Elahi.</i> Role of innovation and competitive advantage in digital payment system in developing economy	37
<i>Антонюк В. П.</i> Перспективні вектори інноваційної трансформації промисловості України та проблеми її кадрового забезпечення	41
<i>Шиян Д. В., Севрюкова Є. О.</i> Особливості формування витрат на оплату праці на сільськогосподарських підприємствах в умовах війни	45
<i>Вацьковські К. С., Гордієнко Л. Ю.</i> Цифрова трансформація як фактор підвищення конкурентоспроможності й інноваційності: досвід Польщі.....	52
Додаток. Тези доповідей учасників конференції	

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КРУГЛОГО СТОЛУ

УДК 338.24.021 Ліberman (477.54-25)

Сучасний стан зацікавленості інноваційними термінами вченого Овсія Лібермана: план, прибуток, премія

Внукова Наталія Миколаївна,

доктор економічних наук, професор, професор,
кафедри митної справи і фінансових послуг,
ХНЕУ ім. С. Кузнеця (м. Харків, Україна),
e-mail: vnn@hneu.net

ЛІБЕРМАН Овсій Григорович (02.12.1897–11.11.1981) – учений-економіст, доктор економічних наук (1956), професор (1959), автор концепції економічної реформи, що почалась в СРСР з 1965 року [1]. Інноваційність перетворень полягала у тому, що були повернуті в економіку терміни «прибуток» та «рентабельність». Основні ідеї викладені О. Ліbermanом у низці публікацій, здійснених у провідних виданнях того часу, особливо у знаменитій статті «План, прибуток, премія», опублікованій у газеті «Правда» (1962) [1; 3].

Для нинішніх дослідників спадщини О. Лібермана було б корисним дізнатися, як цими термінами зацікавлені сучасні громадяни.

Як приклад, здобувач рівня бакалавр (2023) розглядає у своїй роботі питання участі у прибутку підприємства, пов'язані із виконанням плану і виплатою премій [2].

Для вирішення більшого завдання щодо відстежування інтересу широкого кола осіб для визначення рівня зацікавленості темами плану, прибутку і премії запропоновано використати пошуковий ресурс Google Trends, що є онлайн-інструментом, застосування якого відкриває можливість використовувати масив даних Google, де є інформація про попит на певну тему через будь-який запит у заданій точці світу в певний інтервал часу [4].

Відзначається позитивний досвід використання цього інструменту для аналізу, наприклад, теми інновацій [5].

У цьому дослідженні автором здійснено аналіз пошукових запитів тем плану, прибутку і премії українською мовою в Україні у динаміці на 25 жовтня 2023 року. Результати представлені у *табл. 1*. Як видно з *табл. 1*, за останній місяць жовтень 2023 року збільшився попит на тему «план», це може бути пов'язано із кінцем року. В цілому загальна тенденція свідчить про те, що попит на тему плану прагне до максимального значення у 100 балів, щодо зацікавленості темами прибутку і премії, то вони є надзвичайно на низькому рівні.

Таблиця 1

Аналіз рівня зацікавленості темами «план», «прибуток», «премія» у динаміці

Часовий період	Рівень зацікавленості у балах Google Trends тем		
	План	Прибуток	Премія
Місяць	71	4	4
Рік	63	5	4
П'ять років	62	4	2

Джерело: розроблено автором з урахуванням [4]

Такий підхід до високого рівня сприйняття плану в житті і економіці потребує додаткового дослідження. Також вимагає побічного пояснення і дуже низький рівень зацікавленості в ринковій економіці терміном прибутку. Використання премії як мотивуючого фактору для персоналу теж немає високого рівня пошуку і інтересу.

На *рис. 1* наведено розподіл рівня зацікавленості темами плану, прибутку і премії за останні 5 років (на 25 жовтня 2023 року).

Як видно з *рис. 1*, зацікавленість темою плану мала високу волатильність, яка нагадує циклічність, протягом останніх 5 років. Зниження рівня відбувалась здебільшого влітку. Щодо тем прибутку і премії, вони ледь статистично уловлюються.

Додатково Google Trends надає розподіл попиту за регіонами

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність ...
України при статистичній значущості теми. У табл. 2 надано перелік топових регіонів щодо пошуку теми плану.

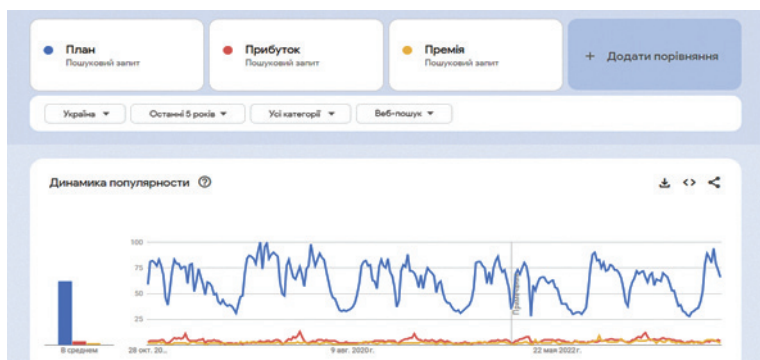

Рис. 1. Розподіл рівня зацікавленості темами плану, прибутку і премії

Таблиця 2

Розподіл пошукових запитів теми план по регіонах України
за останні 5 років (на 25 жовтня 2023 року)

Топ-5 регіонів з найвищим рівнем зацікавленості темою	Рівень зацікавленості	Топ-5 регіонів з найнижчим рівнем зацікавленості темою	Рівень зацікавленості
Крим	100	Запорізька область	67
Луганська область	93	Дніпропетровська область	67
Рівненська область	87	Київська область	66
Вінницька область	86	м. Київ	65
Івано-Франківська область	84	Харківська область	62

Джерело: розроблено автором з урахуванням [4]

Як видно з табл. 2, відзначається найбільший інтерес з боку населення Криму, додаткового дослідження потребує високий рівень

.....

зацікавленості саме Луганської області, здебільшого найбільші рівні виявлені у областях західної частини України, але навіть у тих регіонах, які мають найнижчий рівень зацікавленості, її рівень є високим. Отже, це свідчить про те, що розподіл зацікавленості темою плану є рівномірним по всій Україні, і є високим.

Висновки. Поставлене завдання щодо відстежування сучасного попиту широкого кола осіб на теми в Інтернеті плану, прибутку і премії україномовної аудиторії, які були заявлені як інноваційні у середині ХХ століття вченим Овсієм Ліbermanом у плановій економіці СРСР для проведення реформи через використання пошукового ресурс Google Trends, показало, що доволі високий інтерес є саме до теми плану протягом останніх 5 років. Щодо термінів прибутку та премії, то він є надзвичайно низьким, що потребує додаткового дослідження. У цілому слід відзначити актуальність вивчення спадщини вченого, особливо його внеску у розробку систем планування і стимулювання розвитку підприємств.

Література

1. Аблоу А. С. ЛІБЕРМАН Овсій // Енциклопедія історії України : Т. 6: Ла-Мі / редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. Київ : Наук. думка, 2009. 790 с. URL: http://www.history.org.ua/?termin=Liberma_n_O
2. Мелашенко А. Система мотивації праці персоналу організації (на прикладі Київського національного лінгвістичного університету). 2023. URL: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/7878787/4097>
3. Нариси з історії Харківського національного економічного університету : монографія / за заг. ред. В. С. Пономаренка. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2005. 328 с.
4. Як користуватися сервісом Google Trends? URL: <https://adwservice.com.ua/uk/yak-korystuvatysya-servisom-google-trends>
5. Kliuiev O., Vnukova N. M., Hlibko S. V., Brynza N. O., Davydenko D. O. Estimation of the Level of Interest and Modeling of the Topic of Innovation Through Search in Google. 2020

Підписано до друку 27.11.2023 р. Формат 60 x 84/16. Папір офсетний.
Гарнітура WarnockPro. Друк цифровий. Ум. друк. арк. 4,34.
Обл.-вид. арк. 5,74. Наклад 50. прим. Зам. № 158.

ФОП Лібуркіна Л. М.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
від 12.02.2003 р., серія ХК № 76
61001, м. Харків, а/с 870.

Надруковано у ФОП Озеров Г. В.